

Conferința Societății Internaționale de Sociologia Religiiilor

Budapesta, 19–23 iulie 1993

În anul acesta (19–23 iulie) conferința Societății Internaționale de Sociologia Religiiilor s-a desfășurat la Budapesta. Societatea cuprinde — după *Who's Who 1993*, lucrare difuzată membrilor — peste 400 de specialiști în sociologia religiilor din aproape 50 de țări de pe toate meridianele. Dar la conferință au fost mult mai mulți participanți, numai în Ungaria activând, după unele liste difuzate, peste 80 de specialiști preocupați de sociologia religiilor.

Succesul conferinței poate fi apreciat sub multe aspecte dar aş remarca cel puțin două. 1. Comunicările prezentate și care vor fi publicate în „Social Compass” au adus în atenție o mare varietate de probleme de un mare interes pentru lumea specialiștilor. Spre exemplu Jacques Waardenburg, profesor de știința religiei la Universitatea din Lausanne, remarcă schimbările care au loc acum în viața religioasă a comunităților islamice, dar și faptul că specialiștii n-au reușit încă să realizeze o studiere din perspectivă sociologică a acestor comunități, rămânând regretul și insuficiența că nu avem încă „o sociologie a islamismului”.

Organizatorii au făcut efortul de a cuprinde marea varietate a vieții religioase nu numai ca specific religios, ci și ca dispersie teritorială. Astfel, pe lângă comunicările referitoare la situația religiilor din Europa și America au fost prezentate expuneri și purtate discuții în legătură cu peisajul religios african (Ivan Varga de la Queen's University Kingston, Ontario), elica religioasă confucianistă în Asia de Est (Minco Nakajima, Univ. Tokyo) sau conglomeratul religios din Brazilia (Roberto Motta, Univ. Pernambuco) ș.a.

A fost în atenție și viața religioasă din țările Est europene, fiind organizate secții speciale pentru situația religiei ortodoxe în lumea contemporană sau religiozitatea în societățile de tranziție. Dar, referiri la situația religioasă din această parte a lumii au făcut în expunerile lor și alți vorbitori (John Rex de la Universitatea Warwick, Patrick Michel, CNRS Paris, Theodor Hanf, Universitatea Freiburg). Unii vorbitori au remarcat că, după înlăturarea regimurilor comuniste în aceste țări, bisericile cunosc un înalt grad de politizare, concentrându-se în efortul și uneori chiar lupta pentru recunoașterea autorității și legalității lor, obținerea de avantaje materiale, impunerea unor tradiții sau chiar a limbii naționale. În același timp, după o scurtă perioadă de hiperreligiozitate, de prin anii 1990/91 — acum se accentuează procesul de secularizare. Astfel încât, consecințele dominației comuniste asupra religiei se dovedesc mult mai complexe și uneori paradoxale, înlăturarea regimului comunist fiind urmată, cel puțin în perioada de tranziție, de instabilitate, subrezirea marilor culte și scăderea intensității și practicii religioase. Are loc și o reevaluare a ponderii și rolului diferitelor culte și credințe în ansamblul fenomenului religios din aceste țări.

2. Un alt merit al conferinței este și faptul că a reușit să adune un mare număr de specialiști, și dintre cei mai de seamă, cercetători în domeniu și profesori de sociologia și știința religiilor din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii. Ca de obicei, în asemenea împrejurări s-au stabilit relații personale și de colaborare între diferite instituții și centre. Pentru unii a fost o surpriză că există preocupări de sociologia religiilor și în România, doi români fiind membri ai acestui organism internațional de prestigiu. Fenomenul religios din România este unul dintre cele mai complexe din Europa iar, studierea atentă a cultelor și credințelor de la noi reprezintă un câștig științific pentru comunitatea specialiștilor din întreaga lume.

Dr. Constantin Cuciuc

**„Acta Sociologica”, Journal of the Scandinavian Sociological Association,
Scandinavian University Press, Vol. 36, No. 1, 1993**

Ceea ce atrage atenția la un prim contact cu această publicație este chiar subtitlul ei: „Journal of Scandinavian Sociological Association”. Deși există publicații cu specific sociologic în limbile țărilor scandinave (Suedia, Norvegia, Finlanda, Islanda și Danemarca) precum: „Tidskrift for Samfunnsforskning” (în limba norvegiană, cu sumar în engleză), „Sosiologi i dag” (în norvegiană), „Sociologisk Forskning” (în suedeză, cu sumar în engleză), „Dansk Sociologi” (în daneză cu rezumat în engleză) sau „Sociologia” (în finlandeză cu rezumat în engleză), „Acta Sociologica” apare ca indicator al unității culturale a acestor țări.